

נראה אור

פרשת במדבר תשפ"ב

גלוין קיט שנה ג

באר רבנו"ק מלעכוויטש קידינו

{ שניני אור }

הנה כי כן בעוד שבוע ימים נחוג בעז"ה את חג השבועות, יום שמחה גדולה הוא לנו היום הזה, בכל שנה מתחדשת בו קבלת התורה בנפשות ישראל, קשר לתורה ולאורה הפנימי נרקם בכח קדושת היום בנפש כל יהודי, אך עם זאת אין להתעלם - יום הדין ברוחניות - בו נקבע כמה נזכה בשנה הקרובה לקשר נפשנו בתורת חיים. שבעה שבועות ניתנו לנו משמים להתכונן ליום החמישי, להכין נפשנו להיות כלי ראוי לקבל תורה, אך מי מאיתנו מרגיש שאכן ניצל תקופה זו כראוי, מי הוא זה היכול לגשת ליום מתן תורה בלב רגוע, בהרגשה שנפשו וגופו מוכנים לעמוד בתחתית ההר הבוער באש לקבל תורת ה'.

קריאתו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א להצטרף לסדר הלימוד החדש מהדהדת באזנונו, וכפי שהדגיש אדמו"ר שליט"א בדבריו תכנית זו מיועדת ומתאימה לכל אחד מבני החבורה, הקטנים עם הגדולים - בשנים ובחכמה, רבים ב"ה כבר נמנו לדבר מצוה אך עדיין ישנם המסתפקים ומהססים, ממתינים לקריאה נוספת שתמריץ אותם לא להשאר מאחור.

משמים מעניקים לנו כלי בו נוכל לקבל את השפעת החג הבעל"ט, קבלה אמיתית להצטרף לסדר הלימוד המתחיל בעז"ה ביום קבלת התורה, ודאי מהוה פתח מצידנו על ידו נזכה לפתח גדול משמים - פתיחת הלב והמח בתורה הקדושה.

כמובן לא לכל אחד קל להצטרף לסדר לימוד שכזה, ישנם הצופים קושי לעמוד בהתחייבות יומיומית קבועה ועוד עם חברותא, אך כבר לימדנו חז"ל שאין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה, ממית עצמו כפשוטו עדיין רחוק מאיתנו אך גם קושי קטן ממית עצמו הוא - מה לי קטלא פלגא מה לי קטלא כולא, אמור מעתה שדוקא הקושי שבדבר מביא אותנו להיות ראויים שתתקיים בנו התורה.

בדרך צחות שמעתי מהרה"ג שלום ארליך כי אמרו חז"ל שלאחר אריכות ימים ושנים השאלה הראשונה בבי"ד של מעלה היא קבעת עיתים לתורה, ומה השאלה השניה - כן או לא, האדם מנסה לתרץ ולהצדיק בצורה כזו ואחרת והשאלה במקומה עומדת: קבעת או לא קבעת! את ההגדרה המדוייקת של קביעת עיתים לתורה עדיין יש לברר ולבאר, אך אין ספק שסדר הלימוד החדש מהוה קשר יומיומי קבוע לתורה הקדושה, הנכונות והרצון לחזור ולדעת בס"ד יוצרים אף קשר נפשי עמוק יותר לדף הגמרא, מי בער לא יצטרף לציבור הקושר את עצמו בקשר חדש לתורה.

ביום מתן תורה נאמר כאחד: קבענו עת לתורה, קבענו בנפשנו את התורה, קביעון כן תהוון בהנהו חבורתא.

{ זברות קודש }

קבלת התורה בכח התשוקה והרצון

המלך, זוהי עבודת ימים אלו לעורר בלבו רצון ברור לקבל תורה ביום נתינתה הבעל"ט.

העצה לבוא לידי רצון אמיתי הוא על ידי יגיעת התורה, כדאיתא בחז"ל (ברכות מ.) עה"פ (דברים יא, יג) והיה אם שמוע תשמע, אם שמוע בישן תשמע בחדש, מדת הקב"ה כלי מלא מחזיק כלי ריקן אינו מחזיק, ועל ידי שמתחזק היהודי ביגיעת התורה ומדבק עצמו בתורה ובנותן התורה מכין נפשו לקבל תורה. לכך בימים אלו יש להוסיף בלימוד התורה בכמות ובאיכות כבונה נכונה, ובזה יתעורר בנפשו רצון אמיתי לתורה ומתוך כך יושפע עליו אור התורה בחג השבועות.

תשוקת בני ישראל מכח האבות הקדושים

זהו ביאור המדרש שאמר הקב"ה לאומות העולם הביאו לי ספר יוחסין שלכם כדרך שבני מביאין, כי מן הנמנע לקבל תורת ה' מבלי שיקדים האדם תשוקה ורצון לקבלתה. לכן ישראל אשר המה משרש הקדושה בני אברהם יצחק ויעקב מוטבע בעצם נפשם תשוקה להשם יתברך, ועל ידי שמבררים בעצמם תשוקה זו יכולים לזכות לתורה. אבל אומות העולם המה משרש הרע וכל תשוקותיהם לעניני החומר, וממילא אי אפשר להם לזכות לתורה.

עוד יש לבאר בדברי המדרש כי כמה פעמים איתא בחז"ל (ברכות סג, רשי"ד דברים ו, י) שלא יהיו תורה ומצוות אצל האדם כדבר ישן אלא כחדשים כאילו היום ניתנו, כלומר שיתחדש בנפשו בכל יום תשוקה לעסק התורה והמצוות ביתר מעלה מעבודתו עד עתה, עד שיהא נחשב בעיני עבודתו ביום אתמול כאילו לא עסק כלל בתורה ומצוות מגודל התשוקה להוסיף יותר ויותר בעבודת בוראו. העצה לבוא לתשוקה זו הוא מארז"ל (תנוד"ב רב"ה כה) חייב אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי, שבהתבוננו במעשי אבות שזכו להידבק בהשם יתברך בגודל עבודתם ישתוק אף הוא לבוא לידי כך, ומכח זה תוקד בנפשו בכל יום אש התשוקה ולא יסתפק באשר השיג עד עתה, כי לא נחשב בעיני עבודת יום אתמול לגבי תשוקתו לבוא למעשי אבותיו.

לכן ישראל המביאים ספר יוחסין ומתבוננין במעשי אבותיהם ראויים לקבל תורה, כי בהתבוננות זו תתחדש בנפשם בכל עת תשוקה לתורה ויהיו דברי תורה בעיניהם בכל יום כחדשים, אבל אומות העולם שאין להם יחוס אבות אין בהם תשוקה זו ומסתפקים באשר משיגים בעבודתם וממילא אינם ראויים לקבל תורה.

יעזור השם יתברך ויתן בנו כחות ורצונות להכין עצמנו לקבלת התורה, וספרתם לכם וספרתם מלשון הארה שהקב"ה יאיר לנו את ימי הספירה, שנזכה בימים אלו להסיר מלבנו כל זוהמא ולברר בעצמנו רצון ברור לקבלת התורה ולאיר בנפשנו אור תורה, ונזכה לכל ההשפעות טובות בגשמיות וברוחניות בכלל ובפרט ולביאת משיח צדקנו במהרה בימינו.

וידבר ה' אל משה במדבר סיני וגו', שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחותם לבית אבותם וגו' (א, א-ג).

במדרש (ילקוט שמעוני תרפד) בשעה שקבלו ישראל את התורה נתקנאו אומות העולם בהן מה ראו להתקרב יותר מן האומות, סתם פיהן הקב"ה אמר להן הביאו לי ספר יוחסין שלכם שנאמר (תהלים כו, י) הבו לה' משפחות עמים כדרך שבני מביאין ויתילדו על משפחותם וכו'.

וכן נאמר מזמור לדוד הבו לה' בני אלים שכל המזמור מכוון על קבלת התורה, והטעם שזכו ישראל לתורה כי הם בני אלים בני אברהם יצחק ויעקב.

צמאון ותשוקה להשם יתברך ולתורתו בימי הספירה

איתא ממרן המגיד ממעזריטש זי"ע עה"פ (תהלים מב, ב - ג) כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלקים, צמאה נפשי לאלקים לא-ל חי מתי אבוא ואראה פני אלקים, שפסוקים אלו מורים על ימי הספירה אשר המה ימי תשוקה וכיסופין למתן תורה, א-ל חי גימטריא מ"ט. כי בארבעים ותשעה ימי הספירה צמאה נפש היהודי להשם יתברך, מתי אבוא ואראה פני אלקים בקבלת התורה שמשרה הקב"ה שכינתו בנשמות ישראל בבחינת פנים בפנים.

זהו עיקר עבודת ימים אלו קודם קבלת התורה שיסיר כל זוהמא מלבו ויעורר בנפשו תשוקה אמיתית לתורת ה', כדאיתא מהבעש"ט הק' זי"ע (קדושת לוי קדושות לפורים קדושה ב' ד"ה לכן יש) ה' צילך (תהלים קכא, ה) שהנהגת הבורא יתברך עם האדם היא כפי הנהגתו כדוגמת הצל אשר בהניע האדם את ידו ואת רגלו יראה כך אף בצל, ובאם מעורר בנפשו תשוקה ליום נתינת התורה מעורר על ידי זה כביכול לעילא רצון ותשוקה להשפיע בנפשו אור תורה.

ובאמת הבורא יתברך מצפה ומיחל להשפיע קדושה בנפש היהודי כמאמר הכתוב יחיל ה' מדבר קדש, ואין השפע תלוי אלא באדם עצמו המעורר בקרבו תשוקה להשם יתברך. וכן איתא מהרה"ק הרב ר' שמעלקא זי"ע (דברי שמואל פ"ר קדושים) עה"פ קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקים (ויקרא יט, ב), קדושים מלשון הכנה והזמנה שמצוה הקב"ה לעמו ישראל קדושים תהיו שיזמינו עצמם לקבל קדושה של מעלה, כי קדוש אני ה' אלקים והנני מוכן ומזומן להשפיע לכם קדושה.

נעדר התשוקה זוכים להיכנס בהיכל מלך

כן איתא בקדושת לוי (שמות ד"ה וזה לך האות) עה"פ (תהלים קיח, ט-י) פתחו לי שערי צדק אבוא במ אודה י-ה, שהאדם יש לו להשתוקק ולצפות לפתוח לו שער לבוא לפני המלך, ועל זה אמר זה השער לה' צדיקים יבואו בו, שהצדיקים משתוקקים תמיד להשם יתברך ותשוקה זו היא השער שעל ידו באים להידבק בהשם יתברך. ולפי דבריו הקדושים יש לבאר דברי המשנה (אבות ה, כו) בן הא הא אומר לפום צערא אנרא, כפי שמצטער ומצפה מתי יבוא ויכנס בהיכלא דמלכא ויאיר נפשו באור התורה, כן יזכה לשכרו מן השמים להכניסו בבית

הכנה לקבלת התורה

מתוך דברות קדשו של כ"ק מרן ארמו"ר שליט"א

יש להקדים הכנה ראויה ללימוד התורה

כתב האוה"ח הק' עה"פ (שמות יט, ב) ויסעו מרפידים ויבואו מדבר סיני ויחנו במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר, אכן כונת הכתוב הוא להקדים שלשה ענינים הם עקרי ההכנה לקבלת התורה, שבאמצעותם נתרצה ה' להנחילם נחלת ש-די היא תורתנו הנעימה.

ראשית יש ללמוד מדברי קדשו שלימוד התורה וקבלת התורה צריכים הכנה, תורה אינה לימוד שאפשר ללמודו בישיבה רגל על רגל, נכנסים לביהמ"ד שומעים קושיא ושומעים תירוץ וממשיכים הלאה, לימוד תורה הוא לימוד אחר לגמרי, כאשר נגש יהודי ללמוד תורת ה' עליו לדעת שצריך להקדים לכך הכנה ראויה וכונה נכונה מה עומד לעשות עתה.

כבר חזרנו כמה פעמים על דברי הגה"ק ר' שמעון זעליכובר המובאים בספר נהרי אש, על מה שאמרו חז"ל (שבת פט). בשעה שעלה משה למרום לקבל תורה בקשו המלאכים שתינתן התורה להם ולא לבני אדם, מלאכי השרת טענו שהתורה שהיא הדבר הגבוה ביותר ראוי שתנתן למלאכים ולא לבני אדם קרועי חומר.

אומר ר' שמעון זעליכובר שבעת שנגש יהודי ללמוד תורה יש לו להתבונן בעצמו, תורה זו באופן שהנני לומד עתה, האם זו התורה שבקשו המלאכים, וכאשר יתבונן בכך יבין שיש להתכונן קודם הלימוד כדי שאכן יזכה ללמוד צורה נכונה כראוי לתורה גבוהה ורוחנית שבקשו המלאכים.

גייעת התורה בנייתוק מכל העולם

אומר האוה"ח הק' האחד הוא התגברות והתעצמות בעסק התורה וכו', ולזה תמצא כי כל מקום שיוכרה ה' לתורה יקדקד לומר לשון חזק ואומץ, עד גדר שימית עצמו עליה דכתב זאת התורה אדם כי ימות וגו'.

בזה יש לבאר מה שכתב הרמב"ם בספר המצוות (מצוה ה) ולשון ספרי ולעבדו זו תפלה ואמרו גם כן ולעבדו זו תלמוד. ובספרי (דברים יא, ג) מביא רביה שלעבדו זה תלמוד מהכתוב (בראשית ב, טו) ויקח ה' אלקים את האדם ויניחוהו בגן עדן לעבדה ולשמרה, והרי לא היתה לו עבודה בגן עדן הא למדת לעבדה זה תלמוד.

יש לעיין שהרי שם בספרי מביא רביה שלעבדו זה תפלה, כי אמר ולעבדו בכל לבבכם איוהי עבודה בשלב זו תפלה, ואם כן אם נפרש הכתוב על תלמוד כיצד יתפרש המשך הכתוב בכל לבבכם.

יש לבאר שלימוד התורה נלמד מהמשך הכתוב ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם, שמורה על לימוד התורה שצריך להיות באופן שממית עצמו עליה כדברי חז"ל, כי קנין התורה הוא רק ע"י שלומד מתוך ביטול המציאות שעתה אין לו שום רצון אחר מלבד הרצון להידבק בתורה.

הצדיקים היו ממשילים זאת לגביר גדול שכגודל עשרו כך גודל קמצנותו, וכאשר בא אליו אורח היה מנהגו לשוחח עמו במשך כל זמן הסעודה כדי שלא יספיק לאכול, פעם אחת בא אליו אורח וכאשר החלו לאכול שאל אותו הגביר מה שלום פלוני מעריך א"ל האורח פלוני מת, נבהל הגביר מאד והאורח המשיך באכילתו, לאחר זמן מה שאל אותו ומה שלום האלמנה אמר האורח אף היא מתה, נבהל הגביר יותר ושוב המשיך האורח באכילה, שאל שוב הגביר מי א"כ דואג ליתומים נענה האורח אף הם מתו, נבהל הגביר מאד, לכשהתאושש שאל את האורח שכבר סיים את האוכל כיצד זה אירע אסון שכזה, א"ל האורח האמת שמאומה לא אירע אלא שכאשר אני אוכל כל העולם מת...

כאשר יהודי נכנס ללמוד עליו ללמוד באופן שעתה כל העולם מת, להתנתק בנייתוק מוחלט מכל העולם ולתת את כל מחו וכחו בתורה, באופן כזה זוכים שהתורה נעשית לו סמא דחיי כדברי האוה"ח הק'.

לימוד מתוך הכנה וביטול המציאות

ממשיך האוה"ח הק' וענין הב' הוא השפלות והענוה כי אין דברי תורה מתקיימים אלא במי שמשפיל עצמו ומשיח עצמו כמדבר וכנגד זה אמר ויחנו במדבר.

דבר זה הוא כיום מהדברים שכמעט אין מדברים ממנו, אבל זהו אחד מהתנאים לזכות לתורה, כפי שבתפלת אלקי נצור

אומרים ונפשי כעפר לכל תהיה ומיד אומרים פתח לבי בתורתך, כי רק על ידי שמשפיל עצמו זוכה לפתיחת הלב בתורה.

בסוף התלמוד בבלי דפוס וילנא נדפסו הגהות דברי נחמיה מרבי נחמיה א"ב העיר דאבראוונא שהיה מגדולי תלמידי הרב בעל התניא, הוא היה גאון עצום וחיבר אף שו"ת דברי נחמיה בד' חלקי שו"ע. פעם נסע בעגלה וישב לידו יהודי ת"ח שהיה מתנגד ודיברו יחד בלימוד, כאשר ראה אותו יהודי את גאונותו של ר' נחמיה שכל התורה פרוסה לנגד עיניו שאל אותו היכן הוא גר א"ל בדאבראוונא, א"ל היהודי מן הסתם הנכם חסיד, א"ל מהיכן הנך יודע א"ל כי אם לא כך כבר הייתם מפורסם...

כך היה אצל חסידים תמיד ועד היום הזה, שיכולים להיות יהודים שיודעים כל התורה כולה ואינם חשובים מאומה בעיני עצמם, הם מרגישים שברון לב ומתהלכים בהרגשה שלא מגיע להם מאומה, זוהי הרי הזכות הגדולה ביותר שהנני לומד תורת ה' וכי עוד מגיע לי כבוד על כך.

וכי מה יש לו לאדם להתגאות אם אמר סברא טובה, הלא הקב"ה נתן לו זאת ובמה יתגאה, אדרבה ההכנעה היא סימן שהלימוד הוא כראוי, כמסופר על האבני נזר שבכל יום היה אומר שיעור, וכאשר היה אומר חידוש גדול היו שומעים אה"כ שנאנו מאד, כי היה בפתח שלא יבוא לידי גאוה ח"ו והיה מתבונן בעצמו ובא לשברון לב והכנעה מתוך הלימוד. לפעמים בחור אומר סברא טובה בגמ' ואז אומר לו החברותא הרי זהו בדיוק מה שאמרתי מקודם, וכי מאי נפק"מ מי אמר זאת העיקר שנתבררה הסוגיא, אלא שאם האדם רוצה להגדיל את עצמו צריך דוקא הוא לומר את הסברא, אבל הדרך לקנין תורה אמיתי הוא מתוך הכנעה, אדרבה שמח בשמחת חברך שזכה לומר סברה ישרה, כאשר לומדים תורת ה' הנושא אינו אם אני אמרתי או החברותא אמר, המטרה היא לבטל את המציאות ולהתייגע בתורה כדי להידבק בתורה ובנותן התורה.

מתוך שיחה לתלמידי ישיבתנו הק' - משתתפי השיעור בספח"ק אור החיים, ליל שישו פר' יתרו ש.ז.

חובת ההודאה ביום א' בסיון אף קודם קבלת התורה

היום הוא ראש חודש סיון, ביום הזה באו מדבר סיני (שמות יט, א). בהגדה אומרים אלו קרבנו לפני ה' סיני ולא נתן לנו את התורה דיינו, קרבנו לפני ה' סיני הוא ביום הזה שבאו למדבר סיני. ידועה קושיית המפרשים מה מעלה יש בכך שקרבנו לפני ה' סיני בלא שנקבל את התורה, שאף על כך דיינו להודות להש"ת. יותר מכך צריך לבאר במעלות האחרות הנאמרות בפיוט זה, כגון אילו נתן לנו את ממונם ולא קרע לנו את הים, הרי אם לא היה הקב"ה קורע את הים לישראל היו המצרים נוטלים מהם כל ממונם, אם כן מה טובה יש בנתינת ממונם לישראל באם לא היה נקרע להם הים.

אפשר שהביאור בפשטות אינו שיש לנו להודות אף אם הים לא היה נקרע, אלא הכוונה שכבר בשלב זה כאשר נתן לנו את ממונם כבר יש לנו להודות לו, אף קודם שעשה עמנו חסד בקריעת הים. וכן אילו קרבנו לפני ה' סיני ולא נתן לנו את התורה, אין הכונה שלא היתה נתינת התורה, שהרי ללא נתינת התורה היה העולם חוזר לתוהו ובוהו, אלא שגם בשלב זה שקרבנו לפני ה' סיני דיינו להודות לו, אף קודם שזכינו לחסד הגדול של נתינת התורה, ואילו פינו מלא שירה כים ולשונונו רינה כהמון גליו אין אנחנו מספיקים להודות על כך שביום הזה באו מדבר סיני, על כך שכבר עומדים אנו לפני ה' סיני מוכנים לקבל התורה.

כידוע דברי האור החיים הק' (שם יט, א) כי ביום הזה בא חושק ונחשק לחושק וחושק, כאשר כבר אלפיים שנה מצפה כל הבריאה לתכלית בריאתה, בראשית בשביל התורה ולשביל ישראל שנקראו ראשית, שלא נברא העולם אלא בשביל שיקבלו ישראל את התורה, ומראשית הבריאה מצפה כל העולם מתי כבר יבוא זמן זה המקווה לתורה ולעולם לעליונים ולתחתונים, ומאז כבר עברו כל כך הרבה עד שבאו ליום זה, בתחילה היו הדורות מכעיסים ובאין, דור המבול

ודור הפלגה, עד שבא אברהם אבינו, ועדיין היו צריכים בירורים שמזה נסתובב לידת ישמעאל ולידת עשו.

כאשר כבר באו יעקב אבינו אשר היתה מטתו במרה ב"ב שבטי י-ה, נזכרו לרדת למצרים אשר הלחצר שם כבור הברזל, בכל אשר עבר עליהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים, והנה כבר יצאו ממצרים ולפתע וישאו בני ישראל את עיניהם וירא והנה מצרים נוסע אחריהם (שם יד, ט), ואחר שכבר נקרע הים לפניהם ויבוא עמלק, כך לא היתה מנוחה לעולם וכביכול לא היה להקב"ה נחת רוח ממנו במשך אלפיים שנה, וכולם עומדים ומצפים מתי כבר יבוא העולם לתכליתו.

הנה הגיע יום אחד בסיון ביום הזה באו מדבר סיני, הנה כבר נמצאים כאן, אמנם קבלת התורה עצמה היא כבר שלב נוסף, אבל ב"ה שעומדים כבר בשלב הזה כאשר עברו כבר נפש שעברו מאז בריאת העולם, והנה הגיע היום - ביום הזה באו מדבר סיני, בא חושק ונחשק לחושק וחושק, היום המקווה לעליונים ולתחתונים, קבלת התורה אמנם תהא רק בעוד מספר ימים, בני ישראל עדיין אינם מוכנים לכך וזקוקים להרבה תפלות, כידוע מהרה"ק מהרצ"ה מרימנוב זי"ע שבימים שקודם קבלת התורה התחננו ישראל בתפלה והאר עינינו בתורתך, עדיין צריכים גם להכין קישוטי כלה, אבל בכל זאת כבר רגועים כאשר כבר אוחזים כאן.

אילו קרבנו לפני ה' סיני ולא נתן לנו את התורה, כעת כבר לא קיים עמלק, ויסעו מרפידים - כבר אין נסיונות, כעת כאשר הכל כבר ברור השמחה גדולה מאד, ועל כך דיינו להודות להש"ת גם לפני שזכינו לקבל את התורה.

ראש חודש סיון תשע"ח - שמחת האירוסין

לבת הרה"ח ר' זושא ברקוביץ ז"ל

יום המיוחס - שאיפה לגדולות בזכות האבות

התבוננתי הרבה מהו ענין יום המיוחס, ועלה בדעתי שכאשר קרב ובא חג השבועות יש לכל אחד להכין לבו שאיפות גדולות, כפי שהרה"ק מצאנו זי"ע אמר על עצמו שבצעירותו שאף לבוא לדרגת הבעש"ט, אמנם למעשה לא בא לדרגה זו אבל אם לא היתה בו שאיפה זו אף לדרגה שזכה לבוא לא היה בא.

זהו יסוד גדול בעבודת ה' כי לכל בחור ישנם התמודדויות לאחד בכשרונות לשני בהתמדה וכי"ב, ובחור צריך להיות חזק בכל מצב ולא להרים ידים, להשאר תמיד עם רצונותיו הטובים ולא להתייאש מעצמו, יש להזהר מאד לא להיות בעל"בית שהוא מי שמתתיאש ומשאפותיו ומחליט שלא נלחם יותר, הוא יצא לעבוד ילמד קצת ויתפלל אבל לא הרבה יותר מזה, להרים ידים זהו הגרוע ביותר, בחור צריך להלחם ולהתחיל מחדש אפילו עשרים פעם ביום, העיקר לא להתייאש ולהרים ידים.

כך הוא דרך העולם במלחמה שמי שמרים ידים ומפסיק להלחם מפסיד, לא תמיד החזק הוא המנצח לפעמים דוקא החלש יותר שלא נכנע וממשיך להלחם מנצח לבסוף, כפי שראו גם כאן בארץ ישראל במלחמת יום הכפורים שכל הישוב היה בסכנה גדולה כאשר אויבי ישראל התגברו מאד וכמעט שנצחו, אבל הקב"ה נתן בחסדו רוח גבורה בבני ישראל שימשיכו להלחם ולא יכנעו, וע"ז זה התגברו לבסוף על כל האויבים.

כשיש לבחור שאיפה להיות כמו הבעש"ט, אף שלא יזכה לכך כי לא שייך בזמננו לבוא לדרגת הבעש"ט ותלמידיו, בכל זאת מכח שאיפה זו יהא בו כח להתייגע עוד ועוד בעבודתו, ובדואי שהמניעה להשיג דרגות אלו בדור זה אינו אלא בחלק ההשגה שמן הנמנע להשיג מה שהשיגו הם בגודל קדושתם, אבל בחלק העבודה והיגיעה השייכת לכל אחד לפי מדרגתו ודאי יכול כל אחד להיות כמו הבעש"ט.

זהו ענין יום המיוחס שבו מקבל יהודי כח להחזיק בשאיפותיו ורצונותיו, על ידי שמתבונן שבכל יהודי יש כח עצום מהאבות הקדושים, ובכח זה יכול כל אדם לבוא לדרגת משה רבינו, ומכח שאיפה והרצון שמעורר בנפשו בימים אלו יזכה להשגת התורה בחג השבועות הבעש"ט.

במדבר תשע"ז, קידושא רבא לכתוריים

הרה"ק רבי יעקב שמשון משפטייווקא זי"ע

ג' סיון תקס"א

אורח טוב מה הוא אומר כל מה שטרח בעל הבית לא טרח אלא בשבילי, שמעתי מהרב דשפטייווקא שהקשה הלא זה גאות - שמחזיק עצמו לאדם גדול. והשיב דאיתא במשנה (קידושין פב.) רבי שמעון בן אלעזר אומר ראתי מימך חיה ועוף וכו' והם מתפרנסים שלא בצער, והלא לא נבראו אלא בשבילי וכו' אבל מה אעשה שהרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי.

זה כוונת הגמרא אורח טוב מה הוא אומר כל מה שטרח בעה"ב דוקא - שבא לו כ"כ בטרחה הוא בשבילי דייקא שהרעותי את מעשי, ואם לא אני אז היה בא לו ברוח גדול בלא בטרחה.

אמרי פינחס שער הענוה

ששיגר לאחד ממקורביו כותב רבינו שעל ידי לימוד העיון מראה אהבתו להש"ת, כי כשם שהאוהב את חברו ידייק היטב בכל דברי האגרת ששגר אליו כן אנחנו כשמעיינים ומדייקים בכל דברי אגרת התורה הזאת, בכך מוכיחים ומראים אנו את אהבתנו אליו ית' ולדבריו הק'.

עוד בצעירותו כשהיה אצל המגיד הק', ישב בבית הקדוש וסעד את ליבו עם מעט פת בתחמיץ, הגיעה עגונה אחת ובקשה היתר לינשא ובידה גביית עדות, בקש רבינו לראות את גביית העדות ומעבר לדרך כתב 'עין בשו"ת פלוני' שעל סמך אותה התשובה ניתן להתיר את האשה, ואמר שראה את הספר לפני ל"ד שנים, נענה המגיד ואמר אילו ידעתי זאת הייתי מכין עבורך סעודה משובחת יותר...

גבורת שמשון

גאונותו וחריונותו הביאה את רבו הקדוש מפולנאה להתגלות בחלום לתלמידו הק' לשיח צערו בפניו, בבקשו אז מלפניו עזרה להפיג הצער. כי בשנת תק"מ הודפס הספה"ק 'תולדות יעקב יוסף' וכשהביאווה לפני הגאון הקדוש ר' יחזקאל לנדא מפראג בעל 'נודע ביהודה' שהיה מראשי המתנגדים לדרכי החסידות, לא נתקררה דעתו עד שדן את הספר לשריפה.

הדבר היסב צער גדול לנשמת הרה"ק מפולנאה בשמי מעל על כן נתנו לו רשות לירד אל תלמידו - רבינו הק' לבקש ממנו שידבר עם פוסק הדור שסיר את איסורו מעל הספר, פשט רבינו את בגדיו ולבש בגדים אחרים - פשוטים כאחד מעניי ישראל, נסע לפראג ודפק על דלת ביתו של המרא דאתרא, כששאלו הרב מיהו ומה חפצו אמר לו שמשפטייווקא הוא ועניו ואביוני אני ומבקש הוא שיתן לו הרב אכסניה בביתו ויתן לו נדבה הגונה ואף יסובב עמו בבתי הנגידים לפתוח את ליבם.

הגאון התפלא מאד על בקשה זו, עני אלמוני מעיירה פלמונית מבקש מאביר הרועים לילך עמו לסובב על הפתחים! הרצה רבינו בפני הגאון תמיהה אדירה באחת מסוגיות הש"ס והתפלפל עמו בסוגיא חמורה זו כל אותו הלילה עד שנזכר רבי יחזקאל לדעת כי בענק שבענקים עסקינן, בבוקר הריב רבינו עז ובקש לשאת דברים בבית מדרש דמתא לפני תלמידי החכמים, הנודע ביהודה בראותו את גדלותו העצומה בתורה הסכים מיד, הגיעו לבית המדרש ושאלוהו הנודע ביהודה על איהו סוגיא חשב הוא לדרוש, אמר רבינו - מה שיגיד המרא דאתרא, על סוגיא זו אדרוש. הדבר היה לפלא עצום בעיני המרא דאתרא והתלמידים, הציע אחד התלמידים שיפתחו גמרא כל שהוא ובסוגיא שבה תפתח הגמ' - בה ידרוש, ואף לזאת נאות רבינו, על אף שכבר ידע רבי יחזקאל את כוחו, מ"מ חשש שמא בבית מדרשו המלאה חכמים וסופרים יערימו קושיות רבות עליו ויהפכוהו לחוכא ואיטולוא, על כן אמר לו שישא את דרשתו בבית המדרש הקטן שבביתו.

פתחו גמרא, ונפתח על אגדתא דבבא בתרא (:) הוא היה אומר עשרה דברים קשים נבראו בעולם, הר קשה - ברזל מחתכו, ברזל קשה - אור מפעפעו, אור קשה מים מכבין אותו וכו', ופתח רבינו בפלפולו וביאר כי 'הר קשה' כוונתה היא לסוגיא ד'השוחט לשם הר' (הולין מ.) וכל הקושיות המתעוררות שם יש ליישבם מסוגיא דנכסי צאן ברזל, וזהו

הצדיקים הראשונים, כל מהותם ותכליתם היתה כי בעולם הזה לא יתוודע ולא יגלה עוצם מדרגתם, כל טעדיק שבעולם עשו הם בכדי שיחשבו עליהם ההמון כי באנשים פשוטים איירי. רבינו, גאון הגאונים היה, עליו מופלא שאין בדוגמתו, בפי אנשי מעשה מקובל כי בעלותו לארץ חמדה הלך להשתטח אצל קברי התנאים והאמוראים הטמונים בגליל, ובכל אחד מהם למד ושינן מזכרונו את כל המימרות שלהם.

עם זאת, ענוותנותו ושפלותו אין לשער, עובדות ידועות בקרב אמוני עם סגולה על הסתרת גדלותו העצומה בתורה, כשלא הוכרח למען כבוד שמים היה נדמה לעיני ההמון כי באדם פשוט עסקינן, אכן - חידוש בעמקות - כעדות הרה"ק מליאדי על רבינו, עמקות בתורה, עומק ענווה ועומק שפלות.

היה רבינו בעל יסורים גדול, פצעים וחבורות מלאו את גופו הטהור, על כן החליף מלבושיו לעיתים קרובות, פעם איקלע לבית עשיר ובעל בעמיו ורצה הלה לתת לרבינו מלבושים חדשים משלו, אך רבינו לא רצה ללבשם ואמר למשמשו שיחם לו חמין להתרחץ ובתוך כך ילך לחייט פלוני שבידו עכשיו בגדים הדומים למידתו ויתקנם עבורו אך שלא יאמר לגביר, הגבאי עשה ככל אשר נצטווה ובערב שמע את רבינו אומר 'בואו אחי ורעי' כשכוונתו על היסורים.

בשמוע זאת הגבאי שהיה איש פשוט נכנס לרבינו ואמר לו 'אם מזמינים אתם בעצמכם את היסורים אם כן מדוע יגיעתם אותי לילך לחייט ולתפור בגדים, הלא גם זה יתלכלך מפצעיקם' ואמר לרבינו שיגלה זאת לכולם, הפציר בו רבינו שלא יגלה ואמר 'הלא כל העובר איסורים חמורים רח"ל נענש ביסורים אלו' אמר הגבאי, אם כן אספר לכולם, שנכשלתם בעוון זה רח"ל, אמר לו רבינו - שוטה שבעולם, אצילנו מחשבת גאוה שווה היא לאיסור א"א רח"ל.

קדוש יעקב

אבי רבינו היה רבי יצחק בן העיירה הקטנה קאטריד, פארת היחס היתה משפחה זו בהיותה בן אחר בן להגה"ק המקובל רבי שמשון מאוסטרופליא, רבי יצחק היה חתנו של הגאון רבי שמשון מיזיליש אב"ד לעמבערג רבתי נושא בתו מרת רסיא, בהגיעו לפרקו נכנס לבית הגאון רבי חיים יעקב אב"ד פולנאה - נין ונכד לרבינו יואל סורקיס - הב"ח הקדוש, לוטים בערפל הם ימי בראשית אך זאת ידוע כי כבר בצעירותו דבקה נפשו בעוז בנפש המגיד הקדוש ממעזריטש זי"ע, כמו כן הסתופף - ככל הנראה אחר שהתיישב בפולנאה בעקבות בואו בברית הנישואין, בצלו של הכהן הגדול מפולנאה.

לאחר הסתלקותם של אלו, דבק רבינו בהרה"ק ר' פינחס מקאריץ והיה לתלמידו המובהק, השפעה רבה על דרכי עבודתו של רבינו יש לעבודתו והדרכתיו של הרה"ק מקאריץ ומסתבר שהיה הוא רבו המובהק, עם זאת הסתופף רבות גם בצלו של רביה"ק הר"ב ממעז'בו' זי"ע, ויש אומרים שבהוראתו עלה רבינו לארה"ק.

כאמור, גאון עולם היה רבינו - בכל סוגיא וסוגיא שהיה לומד אמר 'הרשב"א צריך לומר כך וכך, הרמב"ן וודאי יאמר פשט אחר בהבנת הדברים', וכך היה יורד לסוף דעתם של הראשונים כשקלע אל השערה בדיק נפלא וכיוון לדבריהם. כלל היתה דרכו לעיין היטיב בדברי הגמרא, בדברי הדרכה

הר קשה היינו הקושיות המתעוררות בסוגיא דהר, כך נמשך הדרוש עשרה ימים כשבכל יום עוסק בסוגיא אחרת, קושיות מסוגיא זו ותירוצים מסוגיא אחרת על כל סדר הברייתא.

הקול נשמע בכל רחבי העיר ונהרו רבים אל ביתו של הרב לשמוע את הדברים, עם תום עשרת הימים לאחר שראה הנודע ביהודה כי כוחו גדול מאד, אמר לו רבינו 'ידע מר כי אני הקטן מבין תלמידי רבינו בעל מחבר הספר 'תולדות יעקב יוסף' וממני יוכל מר ללמוד על מהותו של רבי וגדולי תלמידיו, ומאחר ששמעתי שדנתם את הספר לשריפה נחפזתי לבא הנה בכדי שתדעו מי הוא בעל דברים ואין עונשים אלא אם כן מזהירים, בשמוע זאת רבן של כל בני הגולה סר לפינת החדר בה היה מונח בביוון הספה"ק, הרימו ונשקו בחרדת קודש. מקובל כי מאותו יום ואילך פחתה בהרבה התנגדותו של הנודע ביהודה לאור החסידות.

יעל שמשון

כאמור, אדוק ומקושר היה רבינו להרה"ק מקאריץ ואף היה מחותנו כאשר בנו בכורו של רבו הק' - הרה"ק ר' יהודה מאיר נעשה לחתנו ואף נקרא שמו בקודש על שם עירו - שפטייווקא, התבטלותו לרבו הק' הגיע עד כדי שכשהרה"ק מקאריץ הגיע להתגורר בסלאוויטא בה כיהן רבינו באותם ימים כרב אב"ד, עזב מיד את משרתו באומרו שירא הוא להורות הלכה בפני רבו, אזי עבר להתגורר בשפטייווקא לשאת ברבנות העיר דשם.

בעת הסתלקותו של רבו הק' לא היה אצלו, אך בלילה על מיטתו נתגלה לו מחזה השכינה הק' בדמות אשה בוכה ומקוננת על בעל נעוריה, בהקיצו אמר לסובביו כי כעת אין בעולם מי שיהיה בעלה דמטרוניתא אלא הקדוש רבי פינחס מקאריץ ובוודאי נסתלק בלילה ההוא, וקרע רבינו את בגדיו ובירך כדון תלמיד על רבו ורבות בכה, לא חלף זמן רב והגיעה השמועה כי אכן כבה נר ישראל.

נכספה נפש רבינו לעלות לפלטרין של מלך ארץ חמדת אבות, ולאחר הכנות רבות עלה בידו לצאת לדרך המסוכנת בחודש אלול, בליל ראש השנה החלה היס לסעור ולגעוש עד כי חשבה הספינה להשבר, עמד רבינו על סיפון האניה המיטלטלת ותיכף בעלות השחר תקע בשופר, כאשר כלה לתקוע נרגע היס מזעפו. כשסיפר הרה"ק מפרשיסחא סיפור זה נענה ואמר - העולם טועים שרבינו בקש לו סגולה אך לא הוא, לפי שעמד בסכנה בקש לנצל לקיים מצות שופר טרם הסתלקותו, תשוקה זו היא הממתקת כל הדינים.

בסביבות שנת תק"נ הגיע לעיר הקודש טבריה יחד עם הרה"ק ר' לייב מוואליטשיסק והרה"ק ר' ישכר בער מולאטשוב בעל 'מבשר צדק' - 'ומצוה עלינו לספר, כי מיום ביאת הקדושים הנ"ל כבוד ה' חופף על ראש גאון עוזינו משוש תפארתנו נזר אלוקים על ראשנו כק"ש מ"ה אברהם הכהן ממש עין לא ראתהו עד הנה אפילו שמץ מנהו חוץ מגדרו ומדותיו האלקיות, ועינינו רואות ומתעלה וכו', כך כתבו ממוני כולל רייסין לעמיתיהם בחו"ל על אודות בואם של רבינו ורועיו הק'.

אכן, חיבה יתירה שררה בין שני צדיקים אלו, פעם בקש רבינו מהרה"ק מקאליסק שיברכו שהרי כהן גדול הוא, נענה רביה"ק מקאליסק - אדרבא יברכנו מר, שכן גדול הדור הוא ונתחבקו יחד וברכו זה את זה באהבה גדולה.

בצוק העיתים והלחץ זה הדחק ששררה בבתי בני ישראל כשכספי התרומות מאחינו בני ישראל אשר ברוסיה לא היה בהם די להשביע את נפש כל העם, שלחו את רבינו לארצות המערב ופלאות רבות פעל רבינו באותם הארצות, אם בהיתר עגונות ברוח הקודש ממש, אם בתיקונים גדולים שעשה בכל הקהילות, ובני המערב עטרוהו במתנות רבות וממון הרבה לטובת בני ארץ הקודש, קרוב לארבע שנים נדד רבינו בדרכים, עד שנת תקנ"ט בה חזר לעיר הקודש טבריה, זכו בני העיר לחסות בצילו עד קרוב לשני שנים כשבשנת תקס"א נסתלק לבית עולמו ומנו"כ סמוך למנוחת הרה"ק מהורודאנקע בבית החיים העתיק בטבריה.

עוד רגע קט וספורש עלינו קדושת יום היותו, ההוא יומא שלולא הוא כמה אומות איכא בשוקא, עמוק עמוק בימי ספירת העומר נמצאים אנו ורק שבוע אחד נותר לנו לזכך ולטהר את מידותינו וכלי נפשנו עד לעיצומו של יום, מחד אופפת אותנו שמחה עצומה לקראת בא יום ה' ומאידך - אימה ופחד נופלת עלינו בהעלותנו על לבנו את זעקתו המהדרת של רביה"ק הר"ב ממעז'בו' ז"ע על הפחד מיום עצרת יותר מראש השנה כי בראש השנה נידונים עם בני ישראל על צרכים גשמיים ואילו ביום זה נידונים אנו על רוחניות, ומי יאמר זכיתי ליבי, מהיכן נדע כי אכן יש בידינו האון והזכות לדבקות באלקים חיים. אמרת הצדיקים ידועה כי אף אם לא עלתה ביד אדם, יצרו הרע לא הניח לו לתקן את מידותיו ולהשלים את נפשו לקראת יום ה' הגדול והנורא, מכל מקום בימי הספירה האחרונים ניתן לתקן את כל ימי הספירה - עד ממחרת השבת השביעית - אומר הר"ק מקאז'ניץ - תספרו חמישים יום, אף ביום אחרון של ימי הספירה תוכלו להאיר בקרבכם את עבודת ימי הספירה כולם. בעיון ולימוד דברות הקודש, מבוארים הדברים ביתר ביאור ועומק. יסוד מוסד בעבודת ימי הספירה, ומהם תעלה גם הכנת עבודת חג השבועות.

מצוותנו בספירה - כחפצא של מצוה

כחפצא של מצוה. זאת היא מציאותנו בימים אלו - ימי המתנה והתשוקה לקבלת התורה, הבורא ית"ש ציווה על כל אחד ואחד מישראל לספור ספירת העומר, תכליתה הלא היא תשוקה, תשוקה לקבלת תורתנו הקדושה באהבה, תשוקה לקבלת עול מלכות שמים. הבה נתבונן, ציווי הבורא ית"ש הוא על כל איש ישראל בכל הדורות על התוצאה של ההשתוקקות, היינו ספירת הימים לאחר שאנו משתוקקים, אין אדם שסופר ימים לזמן שאינו משתוקק להגיע אליו, אם כן אפוא עשה אותנו הבורא לחפצא של השתוקקות, חפצא של עבד ישאף צל.

חכמתו יתברך גזרה שכל נשמה ונשמה מעם בני ישראל תשתוקק ותתאווה מתי אבוא ואראה פני, בין אם מרגישים אנו ובין אם איננו מרגישים, אחרת תהא ברכתנו לילה לילה לבטלה, אף אם נאמר שמצוות אין צריכות כוונה בכל התורה אך ספירת העומר מצוותה היא התשוקה, הברכה אשר מברכים אנו היא על חסד הבורא ית"ש שהגדיל עלינו שכל אחד ואחד מנשמות ישראל אדוק ומקושר בו ית' בחפיצה ודביקה.

אמור מעתה. עבודתנו בימי הספירה היא להבין ולהשכיל כי עוצם נשמתנו מתלהטת היא לא-ל-ח, גופנו - בכל רמח"ה ושס"ה היא מקשה אחת של אלוקתו ית', מקשה אחת של ציפיה והשתוקקות לדבקות - **כחפצא של תשוקה**, ורק עביות החומר מונעת מעמנו לחוש בכל נימי נפשנו את עוז הגעגוע, יופי השעשוע אשר בדבקות נשמות ישראל באחד האמיתי.

אך, הכיכז יכולים אנו אכן בימים אלו, עשרות ימים בודדים לתקן את נפשנו ורוחותינו, וביותר שומה עלינו להבין את מאמרו של הקדוש מקאז'ניץ המובא לעיל, אם ניתן אף ביום האחרון לתקן את כל המידות, אם כן מדוע נתן לנן הבורא ית' שבע שבתות ציפיה, מ"ט ימי יזכך.

המספר איננו מספר, הסופר איננו סופר דהנה יש כמה עולמות ויש להם מספר, והשקועים בתוך העולמות יש להם מספר, אבל הש"י הוא למעלה מן המספר, ולפני א' מה אתה סופר, כי המספר הוא אחד שנים שלשה, ולפני אחד שהוא למעלה מן המספר שם אין שייך מספר כלל, אתה הוא חד ולא בחושבו, שהוא ית' למעלה מן החשבון והמספר, כי המספר הוא בזמן, דרך משל היום הוא אחד ולמחר הוא שנים, והש"ית הוא למעלה מן הזמן, ולכן כשעושים רצונו של מקום שהרצון הוא למעלה מהזמן אז אין להם מספר...

וזהו מצות ספירת העומר שנצטוו ישראל, מפני שיצאו מתוך קליפת מצרים והיו צריכים לקבל התורה לבא אליו ית', והיו צריכים לעבור דרך עולמות שיש להם מספר ואח"כ באו אל הש"ית והיו יכולים לקבל התורה, וזהו שכתוב תספרו חמישים יום, והלא אין סופרים רק תשעה וארבעים יום, אך שעם הבורא ית' הוא חמישים, שהש"ית נקרא ג"כ אחד אך שאינו בתוך החשבון, לכן אין סופרין אותו אחד והבן.

מאור עינים במדבר עה"פ שאו את ראש

גבולות חלק הש"ית בעולמו, אחת מהנה היא גבול הזמן, זמן היא הגבלה - אם היום יום אחד אזי איננו יום שני וכן ע"ז הדרך, המביט בעינים גשמיות על עולם הזה, רואה הוא יום ועוד יום, היום של אתמול הוא לא היום של מחר, המחר הוא לא שנה הבאה, כל זמן וזמן נפרד הוא, אך בימי הספירה נגלה לנו חידוש מפעים. ביום הראשון - היום יום אחד בעומר, ולמחרת - שני ימים לעומר, מצטרפים הם הימים אחד לרעהו במארג נפלא. אותו הזמן - הגבול אשר חלק הבורא ית' בין יום לשני, אותו גבול מתבטל בימי הספירה, בימי הספירה מתגלה כי בעצם אין מספר, אין מפריד, אדרבא היום הזה מתאחד ומצטרף ליום שחלף!

כל זאת כי עומד היהודי ומודה להש"ית על התשוקה שהכניס בליבו לעת ביאת חשוק וחושק, 'אשר קדשנו במצוותיו וצונו על ספירת העומר' - מודה ומשבח אני לפניך כי בקרבי מלהטת תשוקתך, אם כי אינני מרגישו כעת אך קיים הוא, מאיר ומיישר דרך, כעת נדמה לי כי אינני משתוקק, אינני מצפה לכלום כי כעת אני נמצא בתוך עולמות של מספר, מציאות של צמצום, אך כל יום שעובר ומחדיר אני בקרבי כי המספר איננו מספר, והסופר איננו הסופר.

ע"פ דברות קודש רעוא דרעיון במדבר תשס"ח

המשך יבוא בגילוי הבא אי"ה

מאורי אור פרשת במדבר באור רבותינו

שיעבוד ארבעת היסודות לתורה ולעבודה

ידבר ה' אל משה במדבר סיני (א, א). איתא במדרש (במ"ר א, ז) **מכאן שנתנה תורה בשלשה דברים באש ובמים ובמדבר.** הענין כי כל אדם כלול מארבע יסודות **אש רוח מים עפר**, ומהן נמשכין כל המדות, כמו שנאמר באורך בספר שערי הקדושה למה"ר חיים ויטאל זצ"ל (ח"א שער א, ב), וצריך לשעבדם לתורה ולעבודה. וזהו אש מים ומדבר, כי מדבר לשון דבור הנמשך מיסוד הרוח ורומז ליסוד הרוח. גם מדבר רומז ליסוד העפר, כי במדבר אין שם שום דבר רק עפר. והנה מה שיסוד רוח ועפר נכללים ביחד, יש לזה סוד. ומה שקרא המדרש ג' דברים, כי העפר הוא רק בחינת מקבל וכשהג' יסודות בקדושה, ממילא נמשך יסוד העפר אחריהם. והוא סוד ה' אחרונה שבשם הוי"ה שהיא כפולה, והבן. וכן דוד המלך עליו השלום במזמור המדבר מקבלת התורה (תהלים כט) הזכיר שלשה דברים אלו, קול ה' על המים (ש, א), קול ה' חוצב להבות אש, קול ה' יחיל מדבר (ש, ט-ז). דברי שלום

הכנה לקבל תורה בביטול הטבע להשם יתברך

איתא במדרש (במדבר רבה א, ז) **בשלשה דברים נתנה התורה באש ובמים ובמדבר.**

ביאור הענין דאיתא באוהב ישראל (חוקת ד"ה וידבר) בדברי המדרש (ד"ר ה, ב) המשל ופחד עמו עושה שלום במרומיו (איוב כה, ב) אמר ריש לקיש מיכאל כולו שלג וגבריאל כולו אש ועומדים זה אצל זה ואינם מזיקים זה את זה. ומבאר שכאשר מתבונן הנברא בשורש בריאתו שהוא השם יתברך מבטל עצמו שלא לילך אחר טבעו כי אם לעשות רצונו יתברך, ולכן אף שמלאך מיכאל הוא בחי' מים מדת החסד וגבריאל בחי' אש מדת הגבורה, עושים שלום ביניהם על ידי שאין בהם שום רצון וטבע עצמי כי אם לעשות רצון קונם. והנה מצוות עשה שבתורה **שרשם מצד האהבה** ויש בהם אף בחי' יראה, ומצוות לא תעשה **שרשם מצד היראה** ויש בהם אף בחי' אהבה, ובבוא ישראל לקבל תורה נתבוננו בעצמם א כי יש אשר מצד טבעו נוטה לאהבה ויש אשר נוטה ליראה והיאך יוכל כל אחד לקיים שניהם.

לכך בטלו עצמם לגמרי לרצון קונם בהקדמת נעשה לנשמע, שהוא גילוי דעתם ורצונם שאין חפצים באהבה או ביראה כנטיית כל אחד לפי טבעו, כי אם מבטלים עצמם לגמרי לרצון קונם להשתמש במדות נפשם כרצון יוצרם אף שלא כטבעם.

כדאיתא בחז"ל (שבת פח). בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע יצתה בת קול ואמרה להן מי גילה רז זה לבני שמלאכי השרת משתמשין בו, כי ביטול זה הוא כענין מלאכי השרת המבטלים מדותיהם לרצונו יתברך.

זהו ביאור דברי המדרש בשלשה דברים ניתנה התורה באש ובמים ובמדבר, אש מורה על היראה שהיא ממדת הגבורה ומים על האהבה מצד החסד, וניתנה תורה לישראל לקיים מצוותיה הן באהבה והן ביראה, על ידי ששמו ישראל עצמם הפקר כמדבר, להפקיר ולבטל טבעם לגמרי לרצון יוצרם.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, במדבר תש"פ - ליל שבת

אחדות ישראל תנאי מוכרח לקבלת התורה

עוד יבוארו דברי המדרש, כי הנה קודם קבלת התורה נאמר (שמות יט, ב) ויחן שם ישראל נגד ההר פירש"י **כאיש אחד בלב אחד**, וכיון שכתבה תורה שהתאחדו ישראל קודם מתן תורה ודאי הוא תנאי מוכרח לקבלת התורה, וכדאיתא באוה"ח הק' (ד"ה ויסעו מרפידים) שנעשו כולן יחד כאיש אחד והן עתה הם ראויים לקבלת התורה.

כי בהיות האדם נפרד מהכלל מה כחו ומה חשיבותו שיזכה לקבל תורת ה', רק על ידי שמתאחד בכלל נתגבר בו כח הקדושה וראוי לקבלת התורה, כמעשה שהיה במרן הס"ק **מלעכוויטש ז"ע** שפעם אחת נכנס אליו תלמידו הרה"ק רבי מיכלי ז"ע כשהוא שרוי בשמחה גדולה, שאלו מרן לשמחה מה זו עושה, א"ל שעשה מצוה ושמח בה, נענה מרן ואמר ממה נפשך **אם עשית את המצוה בשם כל ישראל אף לי יש חלק בה**, ואם לאו איני חפץ כלל במצוה כזו. על זה רומזים דברי המדרש שניתנה תורה באש ובמים ובמדבר, כי שלשה דברים אלו כאשר מצרפים אחד לרעהו נעשים **כמציאות אחת** ואינם עומדים כל אחד בפני עצמו, כגון המצרף שתי אבוקות אש נעשות הן להבה אחת גדולה וכן המוזג מים משני כלים אל כלי אחד וכן הוא בעפר המדבר. וזהו רמז לאחדות ישראל אשר היא הקדמה הכרחית לקבל תורה.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הגליון נודב
ע"י א"ש היקרים תושבי עיר וואומיר
לכבוד הביקור המיוחד של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
מ"ד ימים לחיים